

Свиноус И.В., Хомяк Н.В., Маевская А.П. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ АМОРТИЗАЦИИ КАК ИСТОЧНИКА ВОСПРОИЗВОДСТВА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ В СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ

Цель. Целью исследования является разработка теоретических, методологических положений и практических рекомендаций относительно формирования основ эффективного использования средств амортизации как источника воспроизводства основных средств сельскохозяйственных предприятий.

Методика исследования. Аргументация теоретических положений и полученных выводов, характеризующих основные тенденции развития воспроизводственных процессов основных средств в сельскохозяйственных предприятиях, осуществлялась в рамках системного подхода, который охватывает как общенаучные (диалектический, интуитивный, научной абстракции, индукции и дедукции, анализа и синтеза, законы логики), так и экономические методы исследований (сравнительного анализа - для сопоставления экономических явлений в различные временные периоды с целью выявления причинно-следственной связи, для сравнения количественных и качественных показателей развития сельскохозяйственных предприятий; статистически-экономический и графический - сбор, обработка статистических данных).

Результаты. Обоснованы теоретико-методические подходы относительно роли и места амортизации и амортизационного фонда как источника собственных финансовых ресурсов предприятия, обеспечивающий воспроизводство основных средств в сельскохозяйственных предприятиях.

Научная новизна. Предложено теоретическое обоснование понятия «амортизация» как составную часть механизма инвестирования в аграрном производстве и «амортизационной политики», как комплекс научно обоснованных мероприятий, направленных на своевременное и качественное обновление необоротных активов, формирование достаточного уровня амортизационных отчислений и их использования в качестве инвестиционного ресурса с целью обеспечения непрерывного процесса воспроизводства с высоким уровнем эффективности.

Практическая значимость. Предложен механизм начисления амортизации основных средств в сельскохозяйственных предприятиях и хранения этих отчислений в отдельном фонде, сформированном на расчетном счете в виде депозитного вклада, что позволит избежать потерь, связанных с инфляционными процессами, и приобретение технических средств по мере накопления средств.

Ключевые слова: амортизация, амортизационная политика, основные средства, воспроизводство, сельскохозяйственное предприятие.

УДК 657.2

*Левченко Н.М.,
д. держ. упр., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту,
Желонкін С.С.,
Запорізький національний технічний університет*

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Постановка проблеми. Активізація податкового реформування та унікальність земельних ресурсів галузі сільського господарства зумовлює необхідність специфічної розбудови системи обліку землі та вимагає формування чіткого та достовірного інформаційно-облікового забезпечення процесу оподаткування. Інформаційна база, що існує сьогодні, формується переважно системою бухгалтерського обліку, яка не містить спеціальних даних, потрібних для проведення оцінки земельних ділянок і подальшого відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку. Саме тому для всіх сільськогосподарських підприємств необхідним є запровадження такої системи обліку земельних ділянок, яка забезпечить збір і систематизацію особливих даних про кількість, якість і стан використання земель різного функціонального призначення [1, с. 180] та сприятиме формуванню необхідного обліково-інформаційного забезпечення процесу їх оподаткування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення суттєва увага відведена в роботах таких науковців, як Жук В., Саблук П., Дем'яненко М., Кірейцев Г., Бутинець Ф., Гузар Б., Палюх М. та ін.

Практика свідчить, що обліково-інформаційне забезпечення оподаткування сільськогосподарських земель має стати інтегрованою системою обліку та оподаткування, оскільки лише за таких умов можливо забезпечити систематизацію інформації для оперативних управлінських рішень і координації майбутнього розвитку аграрного виробництва. Отже, для створення необхідного обліково-інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень вкрай необхідним є поєднання обліку та оподаткування земель сільськогосподарського призначення.

Постановка завдання. Мета статті полягає в розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму сплати єдиного податку платниками четвертої групи та обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Практика свідчить, що з часів реформування земельних відносин, сільськогосподарські товаровиробники, нині платники єдиного податку 4 групи (а саме юридичні особи - сільськогосподарські товаровиробники, питома вага продажу сільськогосподарських товарів за попередній податковий (звітний) рік не менше, ніж 75%), використовують земельні ділянки як у господарській, так і в негосподарській діяльності, як на правах власності, так і в межах договору оренди. Отже, у будь-якому із зазначених випадків бухгалтерський і податковий облік земель має свої особливості та потребує на окреме вивчення.

Бухгалтерський облік земель регулюється П(С)БО 7 «Основні засоби», 14 «Оренда» та 32 «Інвестиційна нерухомість». Зокрема П(С)БО 7 «Основні засоби» передбачено, що земельні ділянки мають визнаватись активом, оскільки існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди від їх використання та їх вартість може бути достовірно визначена [5]. Облік власних земельних ділянок, що ідентифікуються як інвестиційна нерухомість, тобто в результаті використання яких очікується отримання орендної плати та/або передбачається збільшення власного капіталу, здійснюється відповідно до вимог П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» [3].

Водночас, оскільки більшість земель сільськогосподарськими товаровиробниками використовується на умовах оренди, то облік орендованих земельних ділянок регулюється П(С)БО 14 «Оренда» [6].

Документальне оформлення операцій з надходження власних і орендованих земельних ділянок та паїв у сільськогосподарських підприємствах здійснюється на загальних засадах обліку основних засобів, тобто у відповідності з Наказом Міністерства аграрної політики України «Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів з обліку основних засобів та інших необоротних активів сільськогосподарських підприємств і Методичних рекомендацій щодо їх застосування» від 27 вересня 2007 р. № 701 [9], відповідно до якого первинним документом, яким користуються сільгоспвиробники для оформлення операцій з надходження власних та орендованих земельних ділянок, є «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» ф. № ОЗСГ-1. Підтримуємо думку практиків, які неодноразово наголошують, що цей документ не пристосований для відображення земельних ділянок, оскільки в ньому не передбачається розкриття деталізованої інформації щодо конкретних якісних характеристик земельних ділянок, а тому представлені в ньому відомості не надають необхідної інформації для потреб обліку та оподаткування земель сільськогосподарського призначення [4, с. 77]. А також погоджуємось з пропозицією науковців стосовно потреби введення спеціалізованого документа - «Акт приймання-передачі земельних ресурсів», який розкриватиме як характеристики земельних ділянок, так і надаватиме всі відомості щодо їх одержання та подальшої експлуатації [4, с. 78].

Узагальнення операцій, пов'язаних з використанням земельних ділянок в реєстрах аналітичного та синтетичного обліку, здійснюється аналогічно операціям з основними засобами.

Податковий облік земельних ділянок сільськогосподарськими товаровиробниками ведеться у Відомості про наявність земельних ділянок (далі – Відомість), яка є додатком до Податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи.

Підставою для нарахування єдиного податку платниками 4 групи згідно п. 292¹.3 ПКУ є дані державного земельного кадастру, дані з державного реєстру речових прав на нерухоме майно [7]. Тож, у наведеній відомості зазначаються інформація: про кожний документ, що встановлює право власності та/або користування земельними ділянками, у т. ч. про кожний договір оренди земельної частки (паю); кадастровий номер земельної ділянки; серія та номер державного акта; нормативна грошова оцінка одиниці площі земельної ділянки і площа земельної ділянки. Слід наголосити, що площа земельних ділянок, інформація про які не внесена до державного земельного кадастру, фактично не включається до Відомості, а отже і не включається до бази оподаткування єдиного податку. Тож, з метою посилення контролю за повнотою сплати ЄП платниками 4 групи до податкового законодавства внесено вимогу про обов'язкову реєстрацію договорів, якими передбачається право власності та право користування земельними ділянками, у тому числі і на умовах оренди.

Базою оподаткування для сільськогосподарських товаровиробників – платників єдиного податку четвертої групи є нормативна грошова оцінка 1 га сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ, багаторічних насаджень). Проте з 1 січня 2015 року база оподаткування застосовується з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 01 січня податкового (звітного) року, відповідно до порядку, передбаченого для плати за землю (пп.292¹.2 ПКУ) [7].

Слід наголосити, що Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» № 909-VIII від 24.12.2015 р. [8] визначено, що індекс споживчих цін за 2015 рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки

сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів), застосовується із значенням 120 відсотків. Враховуючи інформацію витягу з листа Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 11.01.2016 №6-28-0.22-201/2-16 «Про індексацію нормативної грошової оцінки земель» [10] коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель, на який індексується нормативна грошова оцінка земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення, розрахований відповідно до пункту 289.2 статті Податкового кодексу України, станом на 1 січня 2016 року становить 1,433. Разом з тим, відповідно до пункту 6 підрозділу 6 Перехідних положень Податкового кодексу України (в редакції Закону України від 24.12.2015 № 909 – VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році») встановлено, що індекс споживчих цін за 2015 рік, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів), застосовується із значенням 120 відсотків. Враховуючи викладене, значення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь (ріллі, багаторічних насаджень, сіножатей, пасовищ та перелогів) за 2015 рік становить 1,2. Тому індексація орендної плати за паї (оскільки це сільськогосподарські угіддя) буде становити саме 120%, а не 143,3%.

Щодо бази оподаткування та індексації єдиного податку 4 групи у 2016 році визначено, зокрема, наступне:

- для сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) базою оподаткування є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 1 січня 2015 року відповідно до порядку, встановленого розділом XII ПКУ;

- для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) базою оподаткування є нормативна грошова оцінка ріллі в області з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного станом на 1 січня 2015 року відповідно до порядку, встановленого розділом XII ПКУ (рис. 1).

Тобто, індексація єдиного податку буде такою ж, як і в 2015 році, без врахування індексу споживчих цін за 2015 рік (143,3% або 120%). Але ставки податку збільшились.

Розмір ставок єдиного податку для платників 4 групи з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування):

- для ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виращуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди) – 0,81;

- для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях – 0,49;

- для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) – 0,49;

- для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях – 0,16;

- для земель водного фонду – 2,43;

- для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (виращуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди – 5,4 [7].

Таким чином, податкове навантаження на сільськогосподарських товаровиробників, без сумніву, збільшилося. Особливо відчутними зміни стосуються сільськогосподарських товаровиробників, основним видом діяльності яких є рослинництво та в користуванні яких знаходяться значні площі сільськогосподарських угідь.

З метою зниження податкового навантаження на сільськогосподарських товаровиробників вважаємо за доцільне внести корективи до механізму сплати ними єдиного податку. Нині ЄП платниками 4-ї групи визначається як:

$$\text{ЄП} = \sum \text{Пз}_i \times \text{ГОз}_i \times \text{СП}_i, \quad (1)$$

де Пз_i – площа відповідної i -ої категорії земель;

ГОз_i – нормативна грошова оцінка 1 га відповідної i -ої категорії земель з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого розділом XII ПКУ;

СП_i – ставка податку з 1 га відповідної i -ої категорії земель.

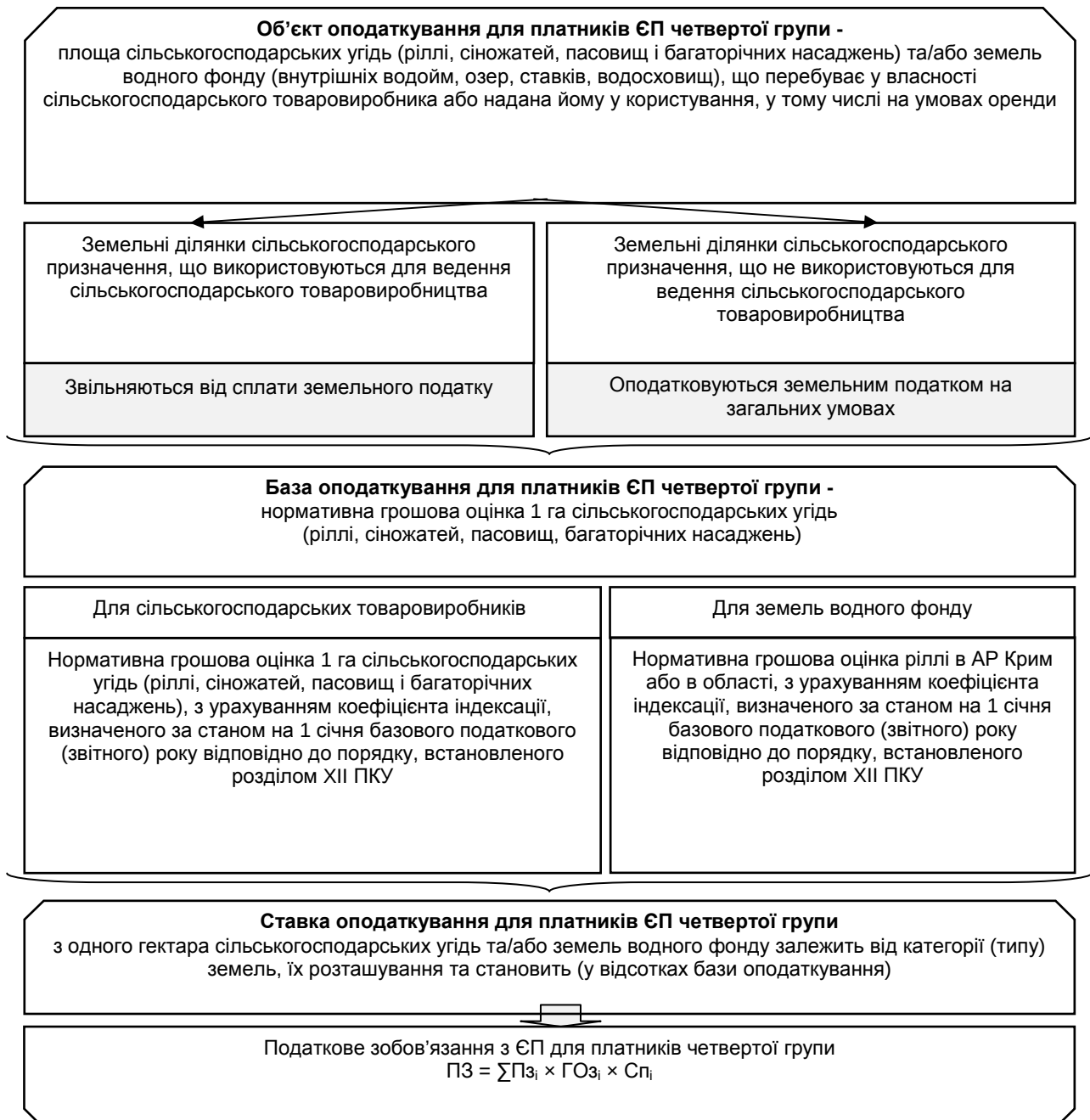

Рис. 1. Механізм сплати єдиного податку платниками четвертої групи
Джерело: розробка авторів

З урахуванням доведеної аграріями циклічності сільськогосподарського виробництва, вважаємо за необхідне розрахунок суми податкового зобов'язання з ЄП здійснювати з урахуванням поправочного коефіцієнта – коефіцієнта циклічності:

$$ЄП = \sum ПЗ_i \times ГОЗ_i \times СП_i \times кц, \quad (2)$$

де кц – коефіцієнт циклічності сільськогосподарського виробництва.

Зокрема, аграріями доведено, що в сільськогосподарському виробництві, і особливо в рослинництві, спостерігається циклічність виробництва, про що свідчать дані табл. 1 та рис. 2.

Таблиця 1

Динаміка урожайності основних видів сільськогосподарських культур протягом 1960-2015 рр.,
ц/га

Роки \ Урожайність	Зернові	Соняшник	Овочі	Плоди та ягоди
1960	15,5	10,6	103	22,1
1965	18,8	14,3	112	31,2
1970	22,8	14,8	120	25,9
1975	19,8	13,6	116	29,5
1980	22,5	13,0	146	28,7
1985	24,2	14,6	148	47,2
1990	35,1	15,8	149	42,7
1995	24,3	14,2	120	29,8
2000	19,4	12,2	112	38,4
2005	27,1	9,4	123	30,5
2006	27,3	12,0	124	36,5
2007	18,2	11,2	139	56,0
2008	28,3	8,9	149	58,1
2009	28,0	12,8	157	63,7
2010	26,9	15,0	174	78,2
2011	37,0	18,4	195	84,9
2012	31,2	17,4	199	84,5
2013	39,9	21,7	200	91,6
2014	34,6	15,3	188	112,4
2015	34,8	16,8	184	117,6

Джерело : [2]

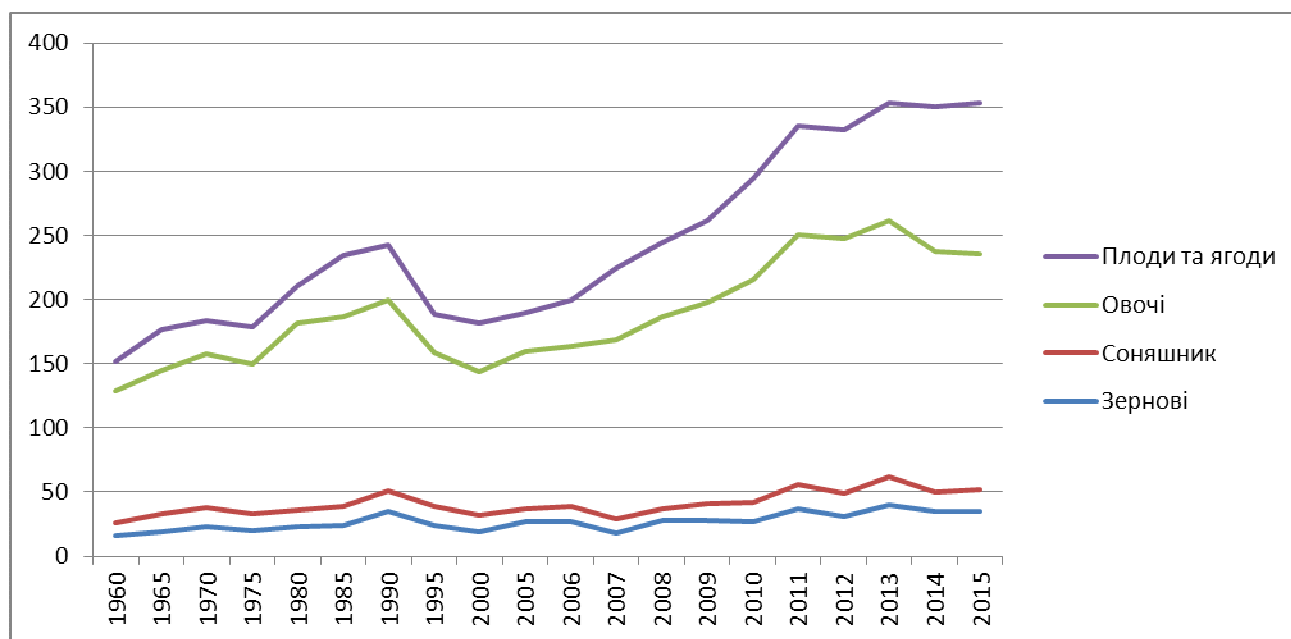

Рис. 2. Динаміка урожайності основних видів сільськогосподарських культур в цілому по Україні протягом 1960-2015 рр., ц/га

Джерело : побудовано за даними [2]

Дані табл. 1 та рис. 2 дають можливість чітко спостерігати, що фактична урожайність сільськогосподарських культур з певною періодичністю знаходиться то вище, то нижче середнього рівня, що підтверджує таким чином існування циклічності виробництва, як наслідку асинхронних коливань найбільш важливих параметрів погодних умов для окремих сільськогосподарських культур.

При цьому тривалість короткострокових циклічних коливань у динаміці урожайності зернових культур та соняшнику, на виробництві яких нині спеціалізується більшість сільськогосподарських

товаровиробників, складає близько 3-х років. Тривалість же короткострокових циклічних коливань у динаміці урожайності овочів, плодів та ягід складає до 5-ти років.

Циклічні коливання в динаміці урожайності сільськогосподарських культур, а також відповідні зміни в обсягах валового виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції функціонально впливають на показники виробництва валової та товарної продукції, і відповідно на результативність діяльності сільськогосподарських товаровиробників. Тож, в неврожайні роки податковий тиск на аграріїв значно підвищується, зокрема, наприклад, при урожайності зернових 26,9 ц/га у 2010 році, до бюджету було сплачено практично $\frac{1}{2}$ врожаю. Решта врожаю, що залишилась в розпорядженні товаровиробників, ледве дозволила покрити понесені витрати, а в окремих випадках призвело до збитковості підприємств. Так, рівень збитковості сільськогосподарських товаровиробників в 2010 році склав 1993,7 млн. грн., що суттєво перевищило рівень збитковості підприємств даної галузі в попередні 2-3 роки. Таким чином, приходимо до висновку, що неврахування у механізмі сплати ЄП циклічності виробництва загострює становище в аграрній сфері економіки, призводить до збільшення податкового тиску, погіршення фінансового стану господарств та ускладнює подальший розвиток галузі.

Тож, вважаємо за доцільне суму єдиного податку, що підлягає сплаті сільськогосподарськими товаровиробниками до бюджету, визначати з урахуванням поправочного коефіцієнта – коефіцієнта циклічності, що дозволить уникнути циклічності податкового тиску на сільськогосподарських товаровиробників у середньо- та низьковрожайні роки та сприятиме запобіганню їх банкрутства.

Запровадження даного коефіцієнта вимагає внесення змін до Відомості про наявність земельних ділянок, яка є додатком до Податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи, а саме введення додаткової графі для відображення коефіцієнта циклічності.

Висновки з проведеного дослідження. Враховуючи складність податкових відносин в аграрному секторі економіки, а також певною мірою їхній специфічний характер, на наш погляд, потрібно виходити з того, що податкову проблему вирішити прийняттям або доповненням законодавчих актів, навіть найреволюційнішими, подолати не вдасться, розв'язувати її слід поетапно.

Початково доцільно внести корективи до механізму сплати сільськогосподарськими товаровиробниками – платниками ЄП четвертої групи шляхом запровадження при розрахунку ЄП коефіцієнта циклічності, що дозволить уникнути циклічності податкового тиску на сільськогосподарських товаровиробників у середньо- та низьковрожайні роки та сприятиме економічному розвитку галузі. А також водночас внести зміни до порядку документального відображення операцій з надходження власних і орендованих земельних ділянок та паїв.

Бібліографічний список

1. Жук В.М. Бухгалтерський облік земель сільськогосподарського призначення: теорія і практика / В.М. Жук // Економічні науки. Серія "Облік і фінанси" : [зб. наук. праць]. – Луцьк, 2008. – Вип. 5 (20). – Ч. 1. – С. 179-185.
2. Збір врожаю сільськогосподарських культур, плодів, ягід та винограду в регіонах України : [статистичний бюлетень] [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Інвестиційна нерухомість : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO32.aspx>
4. Кушніренко О.А. Облік та оподаткування земель сільськогосподарського призначення: концептуальний підхід / О.А. Кушніренко // Агроінком. – 2013. – № 7-9. – С. 76-80.
5. Основні засоби : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO7.aspx>
6. Оренда : Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 81 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO14.aspx>
7. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.
8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році : Закон України №909-VIII від 24.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua/>
9. Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів з обліку основних засобів та інших необоротних активів сільськогосподарських підприємств : Наказ Міністерства аграрної політики України від 27 вересня 2007 р. № 701 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua/>
10. Про індексацію нормативної грошової оцінки земель : Лист Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 11.01.2016 №6-28-0.22-201/2-16 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon4.rada.gov.ua/>

References

1. Zhuk, V.M. (2008), "Record-keeping of earths of the agricultural setting: theory and practice", *Ekonomichni nauky. Seriya "Oblik i finansy"*: [zb. nauk. prats], no. 5(20), part 1, pp. 179-185.
2. Zbir urozhaiu silskohospodarskykh kultur, plodiv, yahid ta vynohradu v rehionakh Ukrainy [Harvesting of crops, fruits, berries and grapes in regions Ukraine], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (access date March 15, 2016).
3. *Investytsiina nerukhomist* [Investment real estate], *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku* 32 [Regulation (Standard) 32], available at: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO32.aspx> (access date March 15, 2016).
4. Kushnirenko, O.A. (2013), "Account and taxation of earths of the agricultural setting: conceptual approach", *Ahroinkom*, no. 7-9, pp. 76-80.
5. *Osnovni zasoby* [Fixed assets], *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku* 7 [Regulation (Standard) 7], available at: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO7.aspx> (access date March 15, 2016).
6. *Orenda* [Lease], *Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku* 14 [Regulation (Standard) 14], available at: <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO14.aspx> (access date March 16, 2016).
7. *Podatkovyi kodeks Ukrainy* [Internal revenue code of Ukraine], available at: <http://www.zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (access date March 16, 2016).
8. *Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu ukrainy ta deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo zabezpechennia zbalansovanosti biudzhethnykh nadkhodzen u 2016 rotsi* [About making alteration in the Internal revenue code of Ukraine and some legislative acts of Ukraine in relation to providing of balanced of budgetary receipts in 2016 year], available at: <http://www.zakon4.rada.gov.ua> (access date March 16, 2016).
9. *Pro zatverdzhennia spetsializovanykh form pervynnykh dokumentiv z obliku osnovnykh zasobiv ta inshykh neoborotnykh aktyviv silskohospodarskykh pidpriemstv* [About claim of the specialized forms of primary documents from the account of the fixed assets and other irreversible assets of agricultural enterprises], available at: <http://www.zakon4.rada.gov.ua/> (access date March 16, 2016).
10. *Pro indeksatsiiu normatyvnoi hroshovoi otsinky zemel* [About indexation of normative money estimation of earths], available at: <http://www.zakon4.rada.gov.ua/> (access date March 15, 2016).

Левченко Н.М., Желонкін С.С. ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Метою статті є розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму сплати єдиного податку платниками четвертої групи та обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення.

Методика дослідження. Методологічною основою дослідження став діалектичний метод, який дозволив вивчити місце та функції бухгалтерського та податкового обліку у формуванні обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення. Графічний метод використано при побудові моделі механізму сплати єдиного податку платниками четвертої групи. Завдяки методам аналізу й синтезу зроблено висновки щодо необхідності та доцільності практичного застосування результатів дослідження.

Результати. В ході дослідження доведено потребу поєднання бухгалтерського та податкового обліку з метою створення належного обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення платниками єдиного податку четвертої групи та прийняття стратегічних управлінських рішень щодо ефективного їх використання. Побудовано модель механізму сплати єдиного податку платниками четвертої групи.

Наукова новизна полягає в розробці практичних рекомендацій щодо формування належного обліково-інформаційного забезпечення оподаткування земель сільськогосподарського призначення шляхом удосконалення механізму сплати єдиного податку платниками четвертої групи та поєднання інформаційного забезпечення бухгалтерського і податкового обліку.

Практична значущість. Запропоновано суму єдиного податку, що підлягає сплаті сільськогосподарськими товаровиробниками – платниками єдиного податку четвертої групи визначати з урахуванням поправочного коефіцієнта – коефіцієнта циклічності, що дозволить уникнути циклічності податкового тиску на сільськогосподарських товаровиробників у середньо- та низьковрожайні роки та сприятиме запобіганню їх банкрутства.

Ключові слова: землі сільськогосподарського призначення, нормативна грошова оцінка земель, єдиний податок, платники єдиного податку четвертої групи.

Levchenko N.M., Zhelonkin S.S. ACCOUNTING AND TAX INFORMATION SUPPORT OF AGRICULTURAL LAND

Purpose consists in development of practical recommendations about improvement of the mechanism of payment of a uniform tax by payers of the fourth group and registration information support of the taxation of lands of agricultural purpose.

Methodology of research. The dialectic method which has allowed to study the place and functions of accounting and tax accounting in formation of registration information support of the taxation of lands of agricultural purpose became a methodological basis of research. The graphic method is used at creation of model of the mechanism

of payment of a uniform tax by payers of the fourth group. Thanks to methods of the analysis and synthesis conclusions are drawn on need and expediency of practical application of results of research.

Findings. The study proved requires a combination of accounting and taxation in order to create the proper accounting and tax information support farmland single tax payer fourth group and strategic management decisions for effective use. A model of the mechanism of payment of a uniform tax by payers of the fourth group has been proposed

Originality of consists in development of practical recommendations about formation of due registration information support of the taxation of lands of agricultural purpose by improvement of the mechanism of payment of a uniform tax by payers of the fourth group and association of information support of accounting and tax accounting.

Practical value. It is offered – to determine the sum of the uniform tax which is subject to payment by agricultural producers by payers of a uniform tax of the fourth group taking into account correction coefficient - recurrence coefficient that will allow to avoid recurrence of tax pressure upon agricultural producers in average and low-yielding year and will promote prevention of their bankruptcy.

Key words: earth of agricultural purpose, standard monetary assessment of lands, uniform tax, payers of a uniform tax of the fourth group.

Левченко Н.М., Желонкин С.С. УЧЕТНО-ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ

Цель статьи состоит в разработке практических рекомендаций по совершенствованию механизма уплаты единого налога плательщиками четвертой группы и учетно-информационного обеспечения налогообложения земель сельскохозяйственного назначения.

Методика исследования. Методологической основой исследования стал диалектический метод, который позволил изучить место и функции бухгалтерского и налогового учета в формировании учетно-информационного обеспечения налогообложения земель сельскохозяйственного назначения. Графический метод использован при построении модели механизма уплаты единого налога плательщиками четвертой группы. Благодаря методам анализа и синтеза сделаны выводы о необходимости и целесообразности практического применения результатов исследования.

Результаты. В ходе исследования обоснована потребность гармонизации бухгалтерского и налогового учета с целью создания надлежащего учетно-информационного обеспечения налогообложения земель сельскохозяйственного назначения плательщиками единого налога четвертой группы и принятия управленческих решений по эффективному их использованию. Построена модель механизма уплаты единого налога плательщиками четвертой группы.

Научная новизна состоит в разработке практических рекомендаций по формированию должного учетно-информационного обеспечения налогообложения земель сельскохозяйственного назначения путем усовершенствования механизма уплаты единого налога плательщиками четвертой группы и объединения информационного обеспечения бухгалтерского и налогового учета.

Практическая значимость. Предложено сумму единого налога, подлежащего уплате сельскохозяйственными товаропроизводителями – плательщиками единого налога четвертой группы, определять с учетом поправочного коэффициента – коэффициента цикличности, что позволит избежать цикличности налогового давления на сельскохозяйственных товаропроизводителей в средне- и низкоурожайные года и будет способствовать предотвращению их банкротства.

Ключевые слова: земли сельскохозяйственного назначения, нормативная денежная оценка земель, единый налог, плательщики единого налога четвертой группы.